

A Kúria a ... Szakszervezet (ügyintéző: ... jogtanácsos) által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen szolgálati időt elismerő támogatás megfizetése iránt a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.321/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Székesfehérvári Törvényszék 3.M.21.077/2013/4. számú ítéletével befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Székesfehérvári Törvényszék 3.Mf.21.077/2013/4. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelemmel érintett tényállás szerint a felperes hivatásos állományú szolgálati viszonyban áll a ... Rendőrkapitányságának állományában. A rendőrkapitányság vezetője a 2009. július 15-én kelt parancsával 2009. május 1-től 2014. április 30-ig szolgálati időt elismerő támogatást állapított meg részére havi 50.000 forint összegben.

A ... Rendőrkapitányság vezetője a 2010. február 15-én kelt ... számú határozatával a felperessel szemben fegyelmi eljárást rendelt el. 2010. február 17-én a ... számú parancsával a szolgálati időt elismerő támogatás folyósítását az eljárás megindítására visszamenő hatállyal, az eljárás jogerős befejezéséig terjedő időtartamra felfüggesztette. A fegyelmi eljárás eredményeként a felperest fenytetés kiszabásának mellőzésével figyelmeztetésben részesítették, a határozat 2010. június 14-én emelkedett jogerőre. 2010. február 15. és 2010. június 14. között a felperes nem részesült szolgálati időt elismerő támogatásban, ebben az időszakban a munkáltató 195.455 forint ezen a jogcímen járó juttatás kifizetését tartotta vissza. A visszatartott támogatás kifizetésére a fegyelmi eljárás

lezárását követően nem került sor.

A felperessel szemben 2011. november 10-én ismét fegyelmi eljárást rendelt el a fegyelmi jogkör gyakorlója, és a 2011. december 30-án kelt ... számú határozatával a felperest megrovás fenytéssel sújtotta. A fegyelmi határozat 2012. március 6-án emelkedett jogerőre. A felperes a fegyelmi eljárás és a fenytés következtében 2011. november 10. és 2012. szeptember 6. között nem részesült szolgálati időt elismerő támogatásban. Ebben az időtartamban kizáró körülmény hiányában 490.435 forint támogatás illette volna meg.

A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően benyújtott felülvizsgálati kérelemmel érintett keresetében 685.890 forint szolgálati időt elismerő támogatás, és a 2011. május 15-től járó kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kereseti kérelmében hivatkozott arra, hogy a hivatásos állomány tagjainak szolgálati időt elismerő támogatásáról szóló 17/2009.(VI.4.) IRM rendelet (Rendelet) 4. § (3) bekezdése szerint a visszatartott támogatást utólag ki kell fizetni, amennyiben a fegyelmi vagy a büntetőeljárás felmentéssel zárul. A Legfelsőbb Bíróság pedig az EBH 2007.1547. számú határozatában rámutatott arra, hogy a beosztásból való felfüggesztés idejére visszatartott illetmény utólagos kifizetése szempontjából a fegyelmi eljárást felmentéssel lezárultnak kell tekinteni, ha a szolgálati viszony megszüntetése, vagy a lefokozás fenytés kiszabásáról hozott fegyelmi határozat nem emelkedik jogerőre [1996. évi XLIII. törvény 107. § (2) bekezdés]. E szerint a támogatás végleges visszatartására csak akkor lett volna lehetőség, ha a fegyelmi eljárás eredményeként a szolgálati viszonyának a megszüntetésére került volna sor.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 6.M.321/2012/7. számú ítéletével kötelezte az alperest 685.890 forint és a 2012. február 6-tól a kifizetésig járó törvényes kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a bíróságnak a Rendelet 4. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel arról kellett döntenie, hogy a figyelmeztetés, illetve a megrovás a felmentéssel egyenértékűnek tekinthető-e, és ebből következően van-e lehetőség a visszatartott támogatás utólagos kifizetésére.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 107. § (1) bekezdése értelmében a hivatásos állomány beosztásából felfüggesztett, előzetes letartóztatásban, illetve lakhelyelhagyási tilalom alatt lévő, vagy ideiglenes kényszergyógykezelés alatt álló, továbbá a szabadságvesztés-büntetését katonai fogházban töltő tagjának távolléti díj jár, amelyet a munkáltatói jogkört gyakorló elöljáró legfeljebb 50%-kal csökkenthet. A teljes illetményt vissza

kell tartani a szolgálati viszony megszüntetés vagy lefokozás fegyelmi fenytés kiszabásáról szóló munkáltatói intézkedés végrehajtásáig. A (2) bekezdés szerint pedig a beosztásból való felfüggesztés vagy előzetes letartóztatás miatt visszatartott illetményt a kamataival utólag ki kell fizetni, ha a fegyelmi vagy a büntetőeljárás felmentéssel zárul.

A felperes által hivatkozott elvi határozat rámutat arra, hogy a fenti jogszabályi rendelkezések helyes értelmezése az, hogy csak a szolgálati viszony megszüntetés vagy lefokozás fenytés kiszabása esetén tartható vissza a hivatásos állomány tagjának teljes illetménye, más fenytés nem vonhatja maga után a határozat jogerőre emelkedéséig a teljes illetmény visszatartását. Ebből pedig az következik, hogy mindazokat az eseteket, amikor a szolgálati viszony megszüntetést vagy a lefokozást kimondó fegyelmi határozat nem emelkedett jogerőre, felmentéssel zárult esetnek kell tekinteni. Ellenkező esetben a hivatásos állomány tagját súlyosabb hátrány érné, mint amilyen a alkalmazott fenytés jár. Az alapul szolgáló elv azonossága miatt ez az okfejtés jelen eljárásban is irányadó. Amennyiben ugyanis a fegyelmi jogkör gyakorlója anyagi hátránnyal járó jogkövetkezmény alkalmazását látta volna indokoltnak, úgy lehetősége lett volna ilyen jellegű fenytés alkalmazására. A Legfelsőbb Bíróság elvi határozatában foglaltakra is tekintettel a felperes helytállóan hivatkozott az arányosság követelményére, amely szerint kisebb súlyú fegyelmi fenytés alkalmazásakor nem kerülhet sor több százezer forint összegű juttatás végleges visszatartására. Nincs jelentősége annak sem, hogy az elvi határozatban illetmény visszatartásáról van szó, az illetmény fogalmát ugyanis nem lehet szűken értelmezni, abba a szolgálati időt elismerő támogatás is beletartozik.

Mindezek alapján tehát a felperessel szemben alkalmazott figyelmeztetést és megrovást úgy kell tekinteni, mintha a folyamatban volt fegyelmi eljárások felmentéssel zárultak volna, a felperes ezért a rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében jogosult a visszatartott támogatás utólagos kifizetésére. Abból következően pedig, hogy a fegyelmi eljárásokat felmentéssel lezárultnak kell tekinteni, a felperes vonatkozásában nem kerülhetett volna sor a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazására sem, vagyis a megrovás fenytést kiszabó határozat 2012. március 6-ai jogerőre emelkedésétől számított hat hónapig, azaz 2012. szeptember 6-áig nem lehetett volna tőle megvonni a támogatást azon az alapon, hogy fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék a 3.Mf.21.077/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A jogerős ítélet indokolása szerint jelen esetben a Hszt. 107. § (1) bekezdésének második fordulata nem alkalmazható, mert a felperessel szemben a fegyelmi eljárásban nem szolgálati viszony megszüntetés vagy lefokozás fenytést alkalmaztak. A támogatás nem tartozik a Hszt. 99. §-a szerinti szorosan vett illetmény fogalmához, annak visszatartására nem beosztásból való felfüggesztés, előzetes letartóztatás vagy más büntetőjogi kényszerintézkedés miatt került sor, hanem azért, mert a felperes ellen fegyelmi eljárás indult, és vele szemben fenytést alkalmaztak. A támogatás visszatartásának alapja a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja, amely kimondja, hogy a hivatásos állomány tagja nem jogosult a támogatásra, ha fegyelmi büntetés, illetőleg bíróság által kiszabott büntetés vagy intézkedés hatálya alatt áll. A (3) bekezdés szerint pedig vissza kell tartani a támogatást a beosztásból felfüggesztés, a fegyelmi eljárás és a büntetőeljárás elrendelésének napjától, és az így visszatartott támogatást utólag ki kell fizetni, ha a fegyelmi vagy büntetőeljárás felmentéssel zárul. A támogatásra való jogosultság szempontjából a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja nem különböztet a tekintetben, hogy a hivatásos állomány tagja milyen súlyú büntetés, intézkedés hatálya alatt áll, ezért a legenyhébb büntetés, intézkedés esetén sem tarthat igényt a támogatásra. A fegyelmi eljárás idején visszatartott támogatás kifizetésére pedig csak akkor válna jogosulttá, ha a fegyelmi eljárás felmentéssel zárult volna, vagyis vele szemben sem büntetést, sem intézkedést nem alkalmaztak volna. A felperessel szemben indított egyik fegyelmi eljárás figyelmeztetéssel, a másik pedig fenytéssel zárult. Ezek nem minősülnek felmentésnek, tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy e csekély súlyú jogkövetkezmények a támogatás folyósítása szempontjából a felmentéssel egyenértékűek.

Tény az, hogy a szankciók arányossága megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy a támogatás kifizetésének elmaradása a felperesnek anyagi hátrányt jelent. Ezzel azonban nem a Hszt. 99. §-a szerint meghatározható alapilletménye csökkent, hanem a külön jogszabályban megállapított szolgálai időt elismerő támogatás, amelynek nem csupán az a célja, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati idejét tartósan fenntartsa, hanem az is, hogy a szolgálatot aktívan és kifogástalanul teljesítse. Ez abból is levezethető, hogy a támogatás nem jár akkor, amikor a hivatásos állomány tagjának a szolgálati kötelezettségeit teljesítenie nem kell. A felperesnek a Hszt. 99. §-a szerint járó illetményét a fegyelmi eljárás ideje, illetve az alatt is folyósították, amíg a fenytés hatálya alatt állt, így illetményvesztéssel nem szenvedett el. Csupán annak a támogatásnak a folyósítása maradt el, amelynek feltétele a szolgálat kifogástalan teljesítése. Miután a támogatás folyósításának egyik lényeges feltétele nem teljesült, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint az arányosság követelménye nem sérült.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet hatályában történő fenntartását.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontját, a (2) bekezdés a) pontját, valamint a (3) bekezdését, a Hszt. 107. § (2) bekezdését, továbbá ellentétben áll a Legfelsőbb Bíróság EBH 2007.1647. számú döntésével, sérti továbbá a Hszt. 123. § (1) bekezdését.

A Legfelsőbb Bíróság EBH 2007.1647. számú határozatában foglaltakra tekintettel a támogatást csak akkor lehetett volna véglegesen visszatartani, ha a fegyelmi eljárást követően a szolgálati viszony megszüntetésére került volna sor. Ellenkező esetben súlyosabb joghátrány érné a hivatásos állomány tagját, mint amilyen maga az alkalmazott fenyegetés.

A felülvizsgálati kérelem szerint tévesen hivatkozott a jogerős ítélet arra, hogy a szolgálati időt elismerő támogatásnak feltétele a kifogástalan szolgálatteljesítés, a támogatás visszatartásának az az indoka, hogy ne részesüljön további díjazásban az, aki olyan súlyos kötelezettségszegést követ el, ami miatt megszüntetik a szolgálati viszonyát.

A támogatás visszatartásának az alapja a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja volt, amely szerint a hivatásos állomány tagja nem jogosult a támogatásra, ha fegyelmi büntetés hatálya alatt áll. A ... számú eljárásban a felperest figyelmeztetésben részesítették, ez azonban nem minősül fenyegetésnek, így a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja nem alkalmazható, a felperes legalább e fegyelmi eljárás során visszatartott 195.455 forint támogatásra, és a 2010. április 15-től járó kamata megfizetésére jogosult.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályban tartását.

Hivatkozott arra, hogy a felperes a fegyelmi eljárások eredményeként figyelmeztetésben, illetve megrovásban részesült tekintettel arra, hogy a fegyelemsértést megállapították, így egyik esetben sem került sor a felmentésére.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A hivatásos állomány tagjainak szolgálati időt elismerő támogatásáról szóló rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja azt

tartalmazza, hogy a hivatásos állomány tagja nem jogosult a támogatásra, ha fegyelmi büntetés, illetve bíróság által kiszabott büntetés vagy intézkedés hatálya alatt áll. A (2) bekezdés a) pontja szerint a támogatás nem folyósítható a fegyelmi büntetés, illetve bíróság által kiszabott büntetés vagy intézkedés jogerőre emelkedésének napjától. A (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy vissza kell tartani a támogatást a beosztásból felfüggesztés, a fegyelmi eljárás és a büntetőeljárás elrendelésének napjától. Az így visszatartott támogatást utólag ki kell fizetni, ha a fegyelmi vagy büntetőeljárás felmentéssel zárul.

Az alperes az első fegyelmi eljárásban a Rendelet 4. § (3) bekezdése alapján rendelkezett a támogatás visszatartásáról, és azt utólag azért nem fizette ki, mert álláspontja szerint a fegyelmi eljárás nem felmentéssel zárult.

A jogerős ítélet helytállóan utalt arra, hogy jelen esetben a támogatás visszatartására nem a Hszt. 107. §-a alapján került sor, hanem a Rendeletben foglaltak figyelembevételével. Helyesen a támogatás visszatartásának a jogszabályi alapja a Rendelet 4. § (3) bekezdése volt, e szerint arra azért került sor, mert a felperes ellen fegyelmi eljárás indult.

Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy jelen esetben az EBH 2007.1647. számú elvi határozatban foglaltakat alkalmazva ki kellett volna fizetni részére a visszatartott illetményt, mivel a fegyelmi eljárás nem a szolgálati viszony megszüntetésével járó fenytéssel zárult. A Legfelsőbb Bíróság az elvi határozatában kizárólag abban a kérdésben foglalt állást, hogy ha a szolgálati viszony megszüntetését eredményező legsúlyosabb fenytések alkalmazására kerül sor, és emiatt válik szükségessé az illetmény visszatartása, akkor a jogorvoslati eljárás eredményeként alkalmazott minden, ezeknél enyhébb fegyelmi büntetést felmentésnek kell tekinteni a visszatartott illetmény kifizethetősége szempontjából, hiszen csak így kerülhet a hivatásos állományú olyan helyzetbe, mintha már eredetileg is az enyhébb fegyelmi büntetést alkalmazták volna vele szemben.

Jelen esetben azonban nem erről volt szó, a felperessel szemben eleve enyhébb fegyelmi büntetést szabtak ki mindkét fegyelmi eljárásban, illetve az első eljárás figyelmeztetéssel zárult. Ezekre az esetekre vonatkozóan a Rendelet 4. § (3) bekezdésének második fordulata egyértelműen rendelkezik, és nem teszi lehetővé a visszatartott támogatás kifizetését, hiszen maga a fegyelmi eljárás nem felmentéssel zárult.

Téves tehát a felperesnek a fent említett elvi határozatra történő hivatkozása a visszatartott támogatás kifizetése kapcsán, hiszen abban az esetben kifejezetten az volt az illetmény visszatartásának

az indoka a Hszt. 107. § (1) bekezdése alapján, hogy a szolgálati viszony megszűnését eredményező fegyelmi határozat született, jelen esetben pedig önmagában a fegyelmi eljárás megindítása a támogatás visszatartását eredményezte a Rendelet 4. § (3) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem utalt arra is, hogy az első fegyelmi eljárásban visszatartott összeget mindenképpen ki kellett volna fizetni a felperesnek, mivel ebben az eljárásban fenytés kiszabására nem került sor, a felperest csupán figyelmeztetésben részesítették, így esetében a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja nem volt alkalmazható. A felperesnek ez a hivatkozása azért téves, mert az első esetben vele szemben a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazására egyáltalán nem került sor, a támogatás visszatartása a 4. § (3) bekezdésén alapult. Az alperes a Rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontját csak a második fegyelmi eljárásban a megrovás fenytés jogerőre emelkedését követően alkalmazta a 2012. március 6. és 2012. szeptember 6. közötti időszakra a Hszt. 147. § (2) bekezdés a) pontjának figyelembevételével, amely szerint a felperes a megrovás fenytés jogerőre emelkedésétől számított hat hónapos időtartamban állt a fegyelmi büntetés hatálya alatt.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartotta.

Az alperes költségigényt nem érvényesített, így a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási költségről történő rendelkezést mellőzte.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 358/B. §-a, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. szeptember 24.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Suba Ildikó s.k. előadó bíró, Dr.Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő